

Hvězdářská
ročenka
1981

Academia • Praha

SVAZEK 1

Tabulky efemerid

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

**Hvězdářská
ročenka
1981**

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Vědecký redaktor

prof. RNDr. Vladimír Vanýsek, DrSc.

Recenzent

RNDr. Jan Svatoš, CSc.

Hvězdářská ročenka 1981

Sestavili

Vladimír Guth

Bedřich Onderlička

Pavel Příhoda

Jaroslav Ruprecht

a spolupracovníci

Ročník 57/svazek 1

Tabulky efemerid

ACADEMIA

nakladatelství Československé akademie věd

Praha 1980

PŘEDMLUVA

Hvězdářská ročenka 1981 je padesátým sedmým ročníkem v sérii těchto publikací. Z výrobně technických důvodů vychází také tento ročník ve dvou svazcích. První svazek obsahuje efemeridová data, druhý je věnován přehledu pokroků v astronomii a kosmonautice. Vysvětlení k Hvězdářské ročence bylo naposledy uveřejněno v ročníku 50 (Hvězdářská ročenka 1974). V ročníku 58 chceme uveřejnit jeho novou verzi.

Pro padesátý sedmý ročník nebyly přejímány ze zahraničních ročenek efemeridy Slunce, Měsíce, satelitů Jupitera a Saturna a dále grafické znázornění poloh Jupiterových měsíců. Program pro výpočet těchto efemerid a vlastní výpočet s přímým výstupem na psací stroj připravil J. Vondrák. V současné době je to jeden z předpokladů, aby ročenka vycházela před začátkem kalendářního roku, pro který je určena. Počítáme, že v příštích ročnicích tímto způsobem budou postupně zpracovány i efemeridy planet, abychom byli co nejvíce nezávislí na zahraničních pramenech.

Části A, B4 (zákryty hvězd Měsícem) a B6 zpracoval V. Guth, části B1, B2 a B3 (úrazy měsíců Jupitera a Saturna) J. Vondrák, části B3 (planety), B4 (zatmění Slunce a Měsíce) a B5 připravil P. Příhoda, části B7 a B8 B. Onderlička a část C V. Ptáček. Na sestavení přehledu pokroků v astronomii za rok 1979 se podíleli: P. Ambrož (D3), P. Andrlé (D2), Z. Cepelcha (D6), J. Grygar (D10, D11, D14), J. Langer (D17), Z. Mikulášek (D7, D16), B. Onderlička (D4), E. Pittich (D5), J. Ruprecht (D8, D12, D13, D15), M. Šolc (D9, D16) a R. Weber (D1). Část E zpracoval B. Onderlička.

Dík autorského kolektivu patří pracovníkům nakladatelství Academia, stejně jako pracovníkům polygrafického průmyslu, kteří se na přípravě Hvězdářské ročenky podíleli.

V dubnu 1980

Autoři

A. KALENDÁŘNÍ DATA ROKU 1981

Rok 1981 řebořského (gregoriánského) kalendáře, tak řečeného nového stylu, je rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se u nás 1. ledna o středoevropské půlnoci.

Rok 1981 juliánského kalendáře, tak řečeného starého stylu, je také rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se dnem 14. ledna 1981 nového stylu.

Základy roku 1981 v řebořském kalendáři jsou:

Sluneční kruh (perioda 28letá).... 2	epakta..... 24
zlaté číslo (perioda 19letá)..... 6	nedělní písmeno..... D
římský počet (perioda 15letá)..... 4	velikonoční neděle... 19.IV.

Jiné éry a periody:

Rok 1981 křesťanské éry (ab incarnatione Domini) se shoduje:

- a) s rokem 7489/90 světové éry řecké neboli byzantské. Rok 7489 začal dne 14. září 1980 greg., rok 7490 začne dne 14. září 1981 greg.;
- b) s rokem 6694 juliánské periody Scaligerovy. Rok 6694 začne dnem 14. ledna 1981 greg.;
- c) s rokem 5741/42 židovské éry. Rok 5741 je přestupný rok zkrácený o 383 dnech; začal dne 11. září 1980 greg. Rok 5742 je obyčejný rok pravidelný o 354 dnech, začne dne 29. září 1981 greg.;
- d) s rokem 2757 olympiád, a to s prvním rokem 690 olympiády. Počíná dne 14. července 1981 greg.;
- e) s rokem 2734 ab urbe condita (AUC - od založení Říma). Počíná dne 14. ledna 1981 greg.;
- f) s rokem 1401/02 mohamedánské éry Hedžry. Rok 1401 je rok přestupný o 355 dnech, který začal při západu Slunce dne 9. listopadu 1980 greg. Rok 1402 je rok obyčejný o 354 dnech, který začne při západu Slunce dne 30. října 1981 greg. Ramadan začíná dne 3. července 1981 greg.;
- g) s rokem 1902/03 indické éry Saka. Rok 1902 začal dne 21. března 1980. Rok 1903 začne dne 22. března 1981 greg.;